

Krisberedskapsmyndigheten
Planerings- och samordningsenheten
Box 599
101 31 STOCKHOLM

DNR 2004-1410-STA

Yttrande över remiss av Krisberedskapsmyndighetens översyn av förordningen (2002:472) om fredstida krishantering och åtgärder vid höjd beredskap (0409/2004) 2005-02-03

1 INLEDNING

Sveriges riksbank har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade dokument från Krisberedskapsmyndigheten (KBM).

De föreslagna förändringarna har ingen påverkan på Riksbankens roll då Riksbanken inte direkt omfattas av krisberedskapsförordningen. Utifrån mer generella aspekter på samhällets och Riksbankens krishantering vill Riksbanken framföra följande kommentarer.

2 RIKSBANKENS SYNPUNKTER

Allmänna kommentarer

Det är välkommet med en översyn av nuvarande förordning och Riksbanken anser att KBM:s förslag till ändring av förordning går i rätt riktning men att mer kan göras för att skapa en grund till förbättrad samverkan mellan olika myndigheter. Det räcker emellertid inte med enbart förbättrad samverkan mellan myndigheter då väsentliga delar av den finansiella och tekniska infrastrukturen ligger utanför våra myndigheters direkta kontroll och i en del fall utanför landet.

Riksbanken delar i övrigt uppfattningen som framförs beträffande uppdelningen av förordningarna samt förändringarna i samverkansområdet ekonomisk säkerhet (SOES) och har heller inte någon avvikande uppfattning när det gäller innehållet i de nya förordningarna.

Riksbankens roll

Riksbanken har en väsentlig roll i betalningssystemet genom att övervaka det finansiella systemets stabilitet där den finansiella infrastrukturen utgör en väsentlig del. Riksbanken har dessutom en operativ roll genom att svara för det centrala avvecklingssystemet samt att tillhandahålla samhällets kontanter.

■ Riksbanken deltar som adjungerad i samverkan med andra myndigheter i SOES samt i övningsverksamhet för att stärka samhällets krisberedskap. De informationer och kontaktmöjligheter som Riksbanken kan få genom detta samarbete är betydelsefulla för Riksbankens analys och bedömning av den finansiella infrastrukturens tillgänglighet samt för egen kontinuitetsplanering likaväl som Riksbanken kan bidra till andra myndigheters planering. Riksbanken utgår från ett fortsatt deltagande i SOES men också att möjligheter till samverkan och informationsutbyte fortlöpande kan ske med andra myndigheter.

Synpunkter på krisberedskap och krishantering

Den finansiella infrastrukturen, som utgörs av viktiga finansiella institutioner som banker, fond- och försäkringsbolag, Riksgäldskontoret, VPC, BGC, Stockholmsbörsen och Riksbanken samt deras system, är idag helt beroende av att basresurser i form av elförsörjning, data- och telekommunikationer samt IT-system och programvara finns kontinuerligt tillgängliga. Störningar i dessa basresurser har dessvärre på senare år visat sig förekomma ofta och med stora konsekvenser för viktiga samhällsfunktioner. Även om viktiga finansiella institutioner har en väl etablerad kontinuitetsplanering för den egna verksamheten för att klara kortare avbrott och eller mindre störningar så finns det enskilda kritiska svagheter som kan påverka hela den finansiella infrastrukturen som t.ex. allvarligt el- eller teleavbrott eller att en viktig leverantör (nationell eller internationell) får problem. Den geografiska koncentrationen av den finansiella sektorn gör dessutom att en till synes lokal störning kan direkt få konsekvenser för sektorns funktion i hela landet. Ett allvarligt el- eller teleavbrott vare sig det inträffar i ett grannland, i en region ute i landet eller lokalt i Stockholms city skulle således kunna få allvarliga konsekvenser för hela finansiella sektorn – och därmed hela landet. Det är uppenbart att det inte räcker med en förordning för enbart myndigheter att samverka områdes- och sektorsvis för att minska sårbarheten. Det finns ett behov att skapa samverkan mellan finansiella institutioner och leverantörer av kritiska resurser. Det behövs både en grund och former för samverkan lokalt, regionalt, nationellt och även mellan länder.

Riksbanken anser att krishanteringen måste breddas till att omfatta inte bara myndigheter utan även affärsverk, viktiga institutioner och leverantörer samt att det måste skapas former för samverkan inom och på olika nivåer. Riksbanken avser därför att under året i samråd med Finansinspektionen undersöka vilka åtgärder och nödvändiga resurser som erfordras för att skapa förutsättningar för en kontinuerlig och varaktig samverkan mellan deltagarna i den finansiella sektorn, berörda myndigheter och väsentliga leverantörer för att få en god krisberedskap och effektiv krishantering.

Beslut i detta ärende har fattats av vice riksbankschef Villy Bergström efter föredragning av Svante Bågstam

Villy Bergström

Svante Bågstam